KAUPAN LIITTO tkr

LAUSUNTO

14.6.2022

Eduskunta
Ympäristövaliokunta
YmV@eduskunta.fi

U 46/2022 vp

VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄ EDUSKUNNALLE EHDOTUKSESTA EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUKSEKSI FLUORATUISTA KASVIHUONE-KAASUISTA (F-KAASUASETUS)

Eduskunnan ympäristövaliokunta on pyytänyt Kaupan liitto ry:tä kuultavaksi ja asiantuntijalausuntoa koskien komission ehdotusta EU:n uudeksi F-kaasuasetukseksi. Valtioneuvosto on antanut ehdotuksesta 25.5.2022 päivätyn kirjelmän.

F-kaasujen pääasiallisista käyttökohteista monet, kuten jäähdytys-, ilmastointi- ja lämpöpumppulaitteet ja sähköiset kytkinlaitteet ovat kaupalle äärimmäisen tärkeitä paitsi myytävien tuotteiden kylmäsäilytyksessä myös myymälätilojen ilmastoinnin ja lämmityksen kanalta. Lisäksi kauppa myy F-kaasuja sisältäviä laitteita asiakkaille.

Uuden asetuksen perimmäinen tavoite, hillitä entistä tehokkaammin ilmaston lämpenemistä F-kaasujen käytön osalta, on perusteltu ja tarpeellinen. Kaupan toimiala on jo nyt, ja sen tavoitteena on olla myös tulevaisuudessa, kärkijoukoissa ilmaston-muutoksen vastaisessa työssä. Tästä ovat osoituksena mm. määrätietoiset toimen-piteet ja investoinnit energia- ja resurssitehokkuuden parantamiseksi.

Kaupan yrityksen on investointisuunnittelussa toimittava pitkäjänteisesti ja huomioitava samanaikaisesti lukuisia lainsäädäntö- ja toimintaympäristötekijöitä sekä omat vastuullisuustavoitteensa kokonaisuutena. F-kaasujen käytön osalta kaupan alalla on tehty suunnitelmat hallitusti vuoteen 2030. Euroopan komission uudet ehdotukset muuttaisivat näitä pitkäjänteisiä suunnitelmia merkittävästi, eikä aikataulullisesti ole nyt riittävää sopeutumisaikaa. Lainsäädäntötyöltä yleensäkin edellytettävä ennakoitavuus ei tässä toteudu, kun uusien vaatimusten soveltaminen alkaa nopeasti ja etupainottei-sesti asetuksen voimaantulon jälkeen.

Kaupan alan sopeutuminen F-kaasujen vähentämisen uuteen aikatauluun edellyttää, että

- huolehditaan koko kylmäalan resurssien riittävyydestä Euroopassa, jotta uusia laitteita ja sallittuja kylmäaineita riittää, eikä saatavuus muodostu muutoksen pullonkaulaksi ja kaasujen sekä uusien laitteiden hintakehitys karkaa käsistä.

- resurssitehokkuussyistä nykyisten laitteiden huolto ja käyttö turvataan edelleen niiden normaalin käyttöiän puitteissa.
- tarvittavien kylmäalan osaajien saatavuus taataan. Pätevöityneistä asentajista on jo nyt pulaa ja uudistus edellyttää koulutettuja osaajia entistä enemmän.
- maaseudun pienten päivittäistavarakauppojen toimintaedellytykset huomioidaan F-kaasuasetuksen poikkeuksella tai muilla toimilla. Näiden kauppojen kylmälaitteiden investointien aikataulua ei tulisi kiristää nykyisestä.

Ratkaisuna uuden F-kaasuasetuksen kaupalle aiheuttamiin haasteisiin erityisesti F-kaasujen vähentämisen kiristyvän aikataulun suhteen Kaupan liitto esittää, että vähennysaikataulua loivennetaan erityisesti uuden asetuksen soveltamisajan ensimmäisen kymmenen vuoden osata. Näin toimien F-kaasujen käyttö kuitenkin vähenee nykyistä selvästi nopeammin, mutta vältetään väistämättömät kylmäaineiden ja -laitteiden saatavuushaasteet ja tästä johtuva hintojen nousu ainakin osittain. Yritykset myös tarvitsevat enemmän aikaa kaikkien huomioon otettavien muutostöiden toteutukseen taloudellisesti järkevinä teknisinä kokonaisuuksina.

Kunnioittavasti

KAUPAN LIITTO

Mari Kiviniemi
toimitusjohtaja